

Häggsjöns Varjehanda

Årgång 5 Nummer 5

Häggsjöns Intresse och Fiskeförening

Juni 2002



Medarbetare i detta nummer:

- Barbro Westerholm
- Christer Nordieng
- Edit Näslund
- Gunhild Westerholm
- Gunvor Nordieng
- Kurt Eriksson
- Maj-Lis Westerholm
- Martin Westerholm
- Nils-Erik Westerholm

I det här numret:

Kallelse till årsmöte, dagordning o verksamhetsberättelse	2
Årsmötet år 2001, bilder	3
Nyheter från bygden	4
Albin	5
Självhushållning i Häggsjö, del 2 SLAKTEN	6
Flottarna i Häggsjön	7
I backspegeln	8
Nöjespaviljongen	10
Högsnäsfröjd	12
Adventsgranen	13
Kalendarium	14
Mat- o Baksidan Häggsjöloppan	
Lokala Krysset 4	15

Häggsjö's nöjesliv

Sven Waxins har en tradition att förvalta eftersom Sjöviken mellan första och andra världskriget var något av ett centrum för nöjeslivet i Häggsjö med omnejd. I Pekka Larssons hus har allt ifrån danser med vilda slagsmål till städade logemöten tilldragit sig.

Läs allt på sid 10...



Fallskärmsavtalet

En "Barnevikare" i Häggsjö redan 1917

Det fanns fallskärmsavtal även förr i tiden, fast då hette det födorådsavtal och utgjorde den tidens pension. Även om de inte var lika osannolikt våldsamt tilltagna som de omskrivna avtalen som Percy Barnevik och många andra toppdirektörer har tilldelat sig själva, så kunde de ändå vara nog så kännbara för de som skulle stå för notan.

I Häggsjö har vi ett exempel där den s.k. Morfar'n, L E Eriksson gjorde ett födorådsavtal med sin dotter och måg då de övertog gården. Avtalet följer nog en gängse standard, men det som förvånar är de kvantiteter som stipuleras samt de krav på livstids upppassning som avtalet innebar.

LE levde länge efter att avtalet skrevs och dottern Margareta och hennes man E O Westerholm fick i hela 25 år uppfylla förpliktelserna i avtalet som skrevs 1917 då Margareta och EO flyttade från Malviken till Häggsjö. LE Eriksson dog först 1942.

Intressant att notera är som sagt kvantiteterna. LE skulle ha 4 liter mjölk varje dag, så ensam änke-man han var. Det blev faktiskt så att han själv t.o.m. kunde sälja mjölk!



L E Eriksson

Han hade fri tillgång till i stort sett hela den gård han sålt och han kunde få ha djur, som skulle skötas av barnen/köparna. Han skulle ha skjuts då han önskade, han skulle ha stallplats och foder för sina vänners hästar på besök. För att ytterligare säkra avtalet så tog han ut inteckning i fastigheterna.

Det vore nästan intressant att få en ekonom att göra en nuvärdesberäkning för att kunna jämföra detta avtal med dagens pensioner.

Läs hela avtalet i detalj på sid 3...

Chefredaktören/utgivaren har ordet

I år har vi faktiskt ett minijubileum, då tidningen fyller fem år. Fantastiskt vad tiden går då man har trevligt. Tyvärr är tidningen klart försenad i år, målsättningen har ju varit att försöka ha den ute lagom till Midsommaren. Men det här året har gått så förspökt snabbt med massor att göra. Vet inte, men det kanske är ett ålderstecken.

När det gäller skrivelser om gamla tider så finns det tydligen oanade källor att ösa ur för de som bidrar med innehållet, och tur är väl det för utan skribenterna - ingen tidning.

Glädjande för tidningen och föreningen är att invånarna runt sjön och därmed antalet medlemmar och prenumeranter från när och fjärran stadigt ökar. Vår mest avlägsna prenumerant som får tidningen i brevlådan bor i Kansas City i USA.

Årets nummer har varit speciellt kul att göra då vi kunnat hänga på trenden från de stora tidningarna med nöjesnyheter (om än gamla sådana), fallskärmsavtal och fri företagsamhet i olika innovativa former. Serien om självhushållning förr i tiden fortsät-

ter, nu handlar det om den årliga slakten för inför julen berättat av Edit som nu är Häggdångers äldsta dam med sina 90 år på nacken. Edit låter oss för övrigt ta del av receptet på den utomordentligt goda fisksoppa som hon serverade på sin födelsedag.

Väl mött på årsmötet, och följ uppdateringarna på internet av <http://www.qrt.se> samt studie-cirkeln om Häggdångers historia på <http://www.qrt.se/haggdangar/Qt>
E-post: Kurt.Eriksson@qrt.se

Kallelse till årsmötet den 14 juli 2002 kl 11:30 på Storholmen

Packa picknickkorgen och tag gärna med något att sitta på då vi ses på Storholmen.

De som ej kommer med egen båt, hämtas kl 11:00 med flotte vid Gunnel W:s brygga.

Efter mötet underhåller Martin Westerholm

Förslag till dagordning för Häggsjöns Intresse- och Fiskevårdsförenings årsmöte på Storholmen den 14/7 2002

1. Mötets öppnande
2. Godkännande av kallelsen
3. Godkännande av dagordningen
4. Val av mötesordförande, sekreterare samt 2 justeringsmän
5. Verksamhetsberättelsen
6. Revisionsberättelse
7. Ansvarsfrihet för det gångna året
8. Val av tre styrelseledamöter.
Tre ledamöter för en tid av 2 år där Marianne Wassberg, Kjell-Erik Näslund och Edor Olofsson står i tur att avgå.
9. Val av 2 styrelsesuppleanter för en tid av 1 år, i tur att avgå är Edvard Eriksson och Hans Rosenkvist
10. Val av revisorer för en tid av 1 år, i tur att avgå är Birgit Magneland och Christer Nordieng
11. Val av festkommitté för 1 år, i tur att avgå är Barbro Westerholm
12. Val av valberedning (2 st) för 1 år. I tur att avgå är Anders Lindqvist och Christer Nordieng
13. Övriga frågor
14. Mötets avslutande

Väl mött och välkomna till Storholmen

/Kurt Eriksson

Verksamhetsberättelse 2001 – 2002

Antalet medlemmar är nu före midsommar 83 st. En nettoökning med 6 st under året. Styrelsens sammansättning under året har varit:

Ordf.: Kurt Eriksson
Kassör: Marianne Wassberg
Skr.: Kjell-Erik Näslund
Ledam: Edor Olofsson
May-Gun Näslund
Suppl: Edvard Eriksson
Hans Rosenkvist

Revisor: Birgit Magneland, Christer Nordieng
Festkom: Barbro Westerholm

Medlemsantalet i föreningen har ökat genom in- och utflyttningar av både fastboende och sommargäster. Antalet medlemmar är f.n. 83 st. I vårt register har vi dock 110 personer fördelat på 83 medlemmar och resterande intressenter som får tidningen. Vi kommer att få ytterligare medlemmar bland ännu ej kontaktade nykomlingar till Häggsjö under den kommande sommaren.

Vår förening är verkligen vilande vilket märks då många frågor som står för dörren, förskjuts år efter år. Inga beslut ännu tagits angående järnvägens mötesplatser, Rödborget eller förslagen om planfria korsningar i Högsnäs och Antjärn.

Den av Läns museet utlovade skyltning för bl.a. Avrättningsplatsen som ligger inom Häggsjöns domäner har ännu inte kommit på plats. Enligt senaste kontakten så kommer det att ske i mån av tid för Läns museet

/Kurt Eriksson

Årsmötet 2001 på Storholmen

Det blev ett traditionsenligt årsmöte på Storholmen i fjol. Vi har väl alla i minnet det enorma skyfall som drabbade mötet år 2000 då ett Storholmstmöte inte var möjligt att genomföra. Många glada och trevliga medlemmar mötte upp och efter det formella så fick vi lyssna på Martin W.

Som drog några dikter och Janne Vängmanshistorier.

Martin berättade även om hur han upplevde nöjeslivet i Häggsjö förr i tiden, bl.a. med en del av allt man gjorde i den s.k. Lokalen vid Sjöviken.

I år finns en uppföljning av detta att läsa längre bak i detta nummer av tidningen..



Från sidan 1...

Fallskärmsavtalet i sin helhet

Födorådsavhandling

Vid försäljningen denna dag av min ägande hälft uti hemmanet 3 1/16 seland Häggsjö N:ris 1 – 2 har jag under återstående livstid från sagda hemman avtagit följande årliga födorådsförmåner, nemligen.

Till husrum avtages 2 rum, kök och kammare i gården, hälften i matboden och vedboden samt nyttjanderätt i bagarstuga och övriga uthus efter behov.

Till föda mm, 5 hl korn, 1 ¼ hl råg, strid och väl rensad säd sådan den för året å hemmanet fås.

5 hl potatis, allt levererat höstetiden hvarje år, vidare avtages utsädesland, gödlat och tillredt för 1 hl potatis, 4 l linfrö samt 100 m² till kryddgårdsland. Vidare avtages 4 l söt och oskummad mjölk dagligen, 1 spädkalv för året, den sk råmjölken i två dagar av den ko jag fått kalven undan – samt 10 kg fläsk till jul.

4 famnar lövved, 2 famnar granved, hvarje famn innehåller 144 kbft, vårtiden upphuggen och under sommaren insatt i den avtagna vedboden.

Då någon av mina barn eller vänner besöka mig av tages stallrum och foder för deras hästar. Skjutsar för mitt behov till stad, kyrka och kvarn med snygga och tjänliga åkdon skall utan gensälgelse hållas mig tillhanda efter tillsägelse.

Föda för två får med dess senaste lamm samt för et getkreatur hvilka tillsammans med hemmansinnehavarens kreatur utfordras.



L E Eriksson

Skulle jag avflytta från den avtagna bostaden skall här föreskrivna förmåner utgå antingen in natura eller efter i orten gångbart pris enligt min önskan.

Jämte det vi å ömse sidor godkänna förestående födorådsavhandling förbehåller jag mig L E Eriksson att till säkerhet för födorådets erhållande söka inteckning i berörda hemman 3 1/16 seland Häggsjö N:ris 1 – 2 hvartill vi köpare lämna vårt tillstånd utan vårt vidare hörande

Sålunda överenskommet erkännes och försäkras

Häggdånger och Häggsjö den 26 juni 1917

Albin

Högt uppe på berget bodde Albin med familj på sitt halvhemman

Högt uppe på berget bodde Albin med familj på sitt halvhemman. Sjön med sina holmar skär och vikar såg han med fåglarnas ögon. Stället hade han förvärvat av sin bror, som i sin tur hade övertagit det av sin syster och svåger. Själv var han född nästgårds, ett hemman som övertagits av en annan syster och svåger.

Att Albins ställe var ett halvhemman det berodde på att den som ägde det på 1880-talet lät dela stället och flyttade över på södra sidan sjön när kustlandsvägen byggdes och genomfartstrafiken flyttades från Norrstigen. Sonen tog över hemstället och bodde kvar där.

Det artade sig bra för Albin. Familjen ökade i lämplig takt. Skogsarbete fanns men alla gick och väntade på det stora järnvägsbygget som skulle ge många arbetstillfällen. I början på 1920-talet kom bygget igång och Albin var bland de första som tillsammans med rallare från Sveriges alla hörn hade jobb på Ostkustbanebygget som det kallades. När banan stod färdig 1925 fick Albin arbete som järnvägsarbetare, ett arbete som nog var så nära idealet som man kunde komma för en mindre jordbrukare. Statens kaka var liten men säker som det hette. Men i kombination med ett litet jordbruk, bjöd den på drömtillvaron.

Men säg den lycka som varar



beständigt. Efter några år fick Albin, som under lång tid haft besvär med sin mage, en akut magblödning. Man kontaktade Gunnar Johansson i Högsnäs som hade en personbil med vilken han utförde persontransporter. Gunnar ombads att fara in till Härnösand för att hämta en doktor. Man kunde faktiskt göra så på den här tiden. Gunnar kom till

Häggsjö med självaste överläkare doktor Kaijser, vilken kunde konstatera att magsäcken brustit. Brustet magsår var synnerligen allvarligt. Brustet magsäck var så nära döden man kunde komma på den här tiden före antibiotikan's tillkomst. Kaijser åtog sig att ringa för att tillkalla ambulans. Två man från byn skulle finnas tillgängliga för att hålla i bären under transporten för eliminera stötarna på den krokiga och gropiga vägen. Själv skulle han skyndsamt återvända för att förbereda operationen. Gunnar fick order att med högsta möjliga fart transportera honom tillbaka till stan. Grindarna som fanns efter Häggsjövägen beordrade Kaijser Gunnar att köra igenom. Ett officiellt rekord på sträckan Häggsjö – Härnösand sattes och Albin Öhman från Högsnäs, slaktare tillika träffsäker på att hitta på öknamn på folk, kristnade från den dagen Gunnar Johansson till "Blixten", ett namn som han med stolthet bar så länge han bodde på trakten.

Albin klarade mot alla odds krisen men full arbetskarls blev han aldrig. Nu var livet inte lika bekymmerslöst längre. Kampen för brödfödan kunde nog många gånger vara svår. Men Albin som var finurligare än de flesta, gav inte upp så lätt. Från en annons i en veckotidning skrev han efter en säck kaffe samt två sorters påsar. På den ena

Albin... forts.

stod det lyxblandning. Sedan fyllde han ett halvt kilo i varje påse och gav sig per cykel iväg runt i byarna som kaffehandlare. Affärerna gick bra, lyxblandningen som han tog några öre mer för gick bäst. Efter en tid utökade han sin verksamhet till att även omfatta handel med kött.

När något kreatur skulle slaktas på byn fick Albin köpa det varefter han slaktade och styckade köttet. Sortimentet bestod av stek- och kokkött. Fransyska liksom utskurna biffar och dylikt hade ännu ej kommit till Häggsjö. Ett problem uppstod när två damer som etablerat sig som sommargäster vid sjön, ville beställa kalvbräss till nästa tur som Albin kom. Ett huvudbry utan all ände uppstod. Ingen på byn hade den blekaste aning om vad kalvbräss var. Tilda Vågberg från Gåsnäs, duktig kokerska vid kalas med ett förflutet som köksa på Knaust i Sundsvall under ungdomsåren, kontaktades. Hon hade hört talas om det men var det fanns på djuret hade hon ingen aning om. Likadant var det med stinsens fru som hade en kokbok där recept och tillagning fanns, men var köttbiten fanns någonstans det framgick inte. Albin ursäktade sig med att han hade glömt beställningen och redan sålt den, tills hösten kom och räddade honom då damerna flyttade in till stan.

En annan episod från charkuteritiden var den gången när det hade förekommit mycket

slakt på byn. Albin bestämde sig för att utöka sitt försäljningsområde till delar av Hässjö. För den skull lånade han häst och vagn av sin svåger. Och med Prinsen som var en snabb och villig, men en smula svårhanterlig häst, bar det iväg tidigt en septembermorgon. Med köttet var prydligt exponerat på flakvagnen övertäckt med ett lakan, bar det iväg mot de nya kunderna. På den smala vägen parallellt med järnvägen vid Gnistrings station, hände det som inte fick hända. När Albin skulle öppna den andra grinden tvärvände Prinsen och skenade hemåt. Som tur var kom han inte så långt för vid grinden vid Bruksvägen blev det stopp. Men köttet hade ramlat av under den vådliga färden och låg utspritt efter vägen. Det var bara att samla ihop, borsta av den värsta sanden och återvända hem.

För de flesta skulle väl intermezzot ha slutat med detta. Men Albin som var både finurlig och "full i faen" körde raka vägen ner till tvättstället nere vid sjön. Där tvättades köttet noggrant med hjälp av hustrun. Men kött som blivit utsatt för vatten blir ju inte utseendemässigt vidare attraktivt. Därför lånades några handvevade köttkvarnar och hela rasket maldes upp. Därefter for han till affären och köpte en säck korngryn för att i stora tvättgrytan koka pölsa av merparten. En del sålde han som köttfärs. Båda delarna hade en strykande åtgång så det hela slutade lyckligt.

Tiderna förändrades radikalt när andra världskriget bröt ut. Slut var det med både kött- och kaffeaffärer när ransoneringsringarna började.

Men Albin hittade nya sätt att försörja sig på. Han började laga och halvsula skor, och var han lärt sig det, det tror jag inte han visste själv ens. Men en mycket duktig skomakare var han och kunder fattades inte.

Vidare komponerade han en ny sorts fiskmjärde som liknade och döptes till strykjärnet. Fiske var en kär sysselsättning. Ståndkrokar var hans specialitet. Liket en Häggsjöns Calle Schewen vittjade han sina krokar sommar som vinter och de gäddor han fick var välkomna tillskott i det egna hushållet och nappade det bra var det lätt att avyttra fångsten på stadens restauranger och fiskeaffärer. Häggsjögäddan var välkänd för sin fina kvalitet.

Detta var några episoder från den tid när verkligen var man var sin egen lyckas smed. När inga pensioner eller barnbidrag kunde agera stötdämpare och när hälsan dessutom ibland sviktade.

De här raderna vill jag tillägna Albins äldste son Ture, som i år fyller 80 år. Han håller kontakten med Häggsjö, och är en välkommen gäst när han nästan varje vecka besöker någon av oss runt sjön.

/NEW

Tema: Självhushållning i Häggsjö

2. Julslakten

I början av december varje år var det dags för julslakt. Oftast slaktades en gris och någon kalv.

Tidigt på morgonen eldades värmaren för att få varmvatten. Grisen skulle skällas och rakas från allt svinborst, blodet skulle tappas och vispas för att inte koagulera och till sist hängdes grisen upp och togs ur. Man tog oftast kvar någon halva av kalven, om det inte var en spädkalv för då behölls hela, och halva grisen för eget bruk och resten såldes.

Det fanns ju ingen möjlighet att frysa köttet utan det som inte kunde ätas färskt fick saltas in eller så småningom konserveras. Köttet torrsaltades och vid tillagningen lades det i vatten för urvattning eller så kokade man av en del av saltet. När konserveringsmetoden kom tyckte man att det var ett stort framsteg eftersom man inte behövde salta så hårt.

Vid slakten togs i stort sett allt tillvara, ingenting fick ju förfaras. Förutom skinka, revbenspjäll, köttbullar och an-

nat "vanligt" kött och fläsk gjordes mat av övrigt från kalven och grisen. Blodet användes till blodpannkaka, palt och blodbröd. Blodbröd bakades på samma sätt som tunnbröd, genom att en del av degvätskan byttes mot blod och svagdricka. "Räntmaten", dvs lungor, lever, hjärta, ko-



Grisen skällas enligt konstens alla regler

kades och blev olika syltor och leverpastej.

De redskap som användes var handdriven köttkvarn och hackkniv. Leverpastejsmeten tex skulle röras i 20 minuter. Huvudet kokades också och ur det rensades kött som tillsammans med annat enklare kött och lever maldes och blev

pölsa. Kalvsylta, pressylta, berlinersylta gjordes ordning. Av slaksidan på nötköttet gjordes kalvrullader. All denna mat tog flera dagar att göra i ordning och allteftersom allt blev klart förvarades det i "farstukammarn". Det var ett digert julbord som kunde dukas fram till jul.

En reflektion som man gör är: "Hur hann de med allting?" Förutom slakt var det ju så många andra sysslor som skulle göras till jul och ofta måste det ske bara en kort tid innan, dels för att maten var svår att förvara på ett bra sätt, dels för att sådant som städning och tvätt skulle göras bara någon dag innan helgen. Idag har vi alla hjälpmedel för att underlätta men vi köper ändå det mesta färdigt och tycker ändå inte att vi hinner med.

Upptecknat efter intervju med Edit Näslund.

/BW

Rättelse: I förra numret om självhushållning råkade det bli fel i mängden potatismjöl som tillverkades. Det skall vara 20 kilo och

Skogsklöverns 4H program för resten av sommaren 2002

V. 28 "Robinson"-helg

Killar och tjejer från 12 år. Aktiviteter:

- En öde Ö
- Fiske
- Tävlingar & lekar
- Äventyrsbana
- Grillning
- Övernattning

Kostnad: 500 kr

Datum: 12/7 - 14/7

V. 32 Hästläger 0-100 år

Med eller utan hästvana.

Ridning på bana och i terräng... med eller utan sadel. Körning med häst o vagn, Teoretisk o praktiska övningar, Matlagning, Bakning, Bad m.m.

Kostnad: 1500 kr inkl helpension.

Datum: 4 - 9 augusti

Flottarna i Häggsjön

Vackra sommardagar, eller i passligt metarväder kan man se några bastanta flottor glida omkring i Häggsjön. Flottarna påminner om flytande uterum med trädgårdsmöbler, parasoller, grillar och



picknickkorgar. Idyllen blir fullständig med dessa farkoster. Flottarna bärs upp av bastanta pontoner och drivs framåt av hästkraftiga utombordsmotorer.

I slutet av 1800-talet fanns det också en flotte i Häggsjön och om den vill jag nu berätta. Den byggdes med timmer av Erik Larsson, kallad "Erk Larsen Häggsjö". Han drev det jordbruk som nu bebos av Anders Westerholm och hans familj. Erk Larsen var farmors farfar till Anders och Barbro. På 1800-



talet och i början av förra århundradet brukades en del av Storholmen. Där fanns lägdor och tegar, ja t.o.m. potatisland. Det var för denna hantering flottan behövdes för att transportera redskap och

bärgad gröda. Flotten roddes, paddlades eller stakades fram.

På en sådan flotte byggde Erk Larsen en stuga, ett regnskydd för drängar och pigor när något åskregn drog över sjön. Men det var nog också för nöjes skull den kom till. Ofta sågs flottan med den röda stugan driva omkring i sjön, liksom nutidens flottor. Så småningom drev flottan iland på Näset vid sjöns södra strand. Erk Larsen ägde också den bydelen som kallas Nynäs.

Flotten glömdes bort och åren gick till dess att Helge Westerholm 1932 fann flottan med stugan i strandbuskarna. I samma ögonblick föddes idén att flytta stugan till Storholmen.

I hemlighet rev Helge stugan och lade upp virket i väntan på vintern och bärig is. Några dagar före jul tog Helge ut Lona, den äldsta och lugnaste

hästen i stallet, spände för timmerdoningen och körde mot Näset. Det var bara några decimeter snö på isen och vakert vinterväder. Snart såg man åket komma tillbaka och takstolarna gav profil åt

lasset. Väl framme vid holmen kördes lasset genom småbuskar och tuvor fram till holmens västra strand.

På våren 1933 rodde byns pojkar, tonåringar och yngre, ut till Storholmen för att bygga. Byggetprojektet var mycket hemligt och dolt i skogen. Bara yxhugg och hammarslag avslöjade att något pågick. Några av försommarens kvällar gick åt och till midsommar var den röda flottstugan återuppstånden. Midsommaraftonen 1933 invigdes stugan med saft och bullar. I stället för invigningstal så avtäcktes hemligheten genom att all skog mellan stugan och sjön höggs ned och kvällssolen från väster förgyllde stugan.

Nu närmare 70 år efter återkomsten har stugan en tyngande tillvaro och förmodligen inte många år kvar. /MW

Nyårsaftonen på Storholmen

Den traditionella träffen på Nyårsaftonsförmiddagen 2001 såg ut att frysa inne i ordets rätta bemärkelse. Det var minus 18 grader och en blek sol som försökte titta fram. Men döm om vår förvåning! Vi blev flera än vanligt som samlades och eldade, grillade korv, drack glögg och lyssnade på historier (förettrådesvis från Perka). Den enda som inte klarade kylan var kameran så någon bild blev det tyvärr inte. /BW

I backspegeln...

Att vår förening är en av socknens äldsta föreningar är det nog inte många som tänker på. Jag kan bara erinra mig Bygdegårdsföreningen och en hamnförening nere vid kusten som är några år äldre av de idag aktiva föreningarna

Initiativtagare till vår fiskevårdsförening var Gösta Alzén. Han hade sitt sommarresidens på Kinnekulle, som idag ägs av Rolf och Inge Lill Westerlund.

Det kunde nog vara befogat i slutet av 1940-talet med fiskbefrämjande åtgärder, för det fiskades på ett helt annat sätt på den här tiden. Varje hushåll runt sjön använde sig vid vårfisket av ett par ryssjor som kompletterades med mjärdar och ståndkrokar under övriga året. Noterbart är att även markägarna i Antjärn intresserade sig för problemen och också hade styrelseposter vid bildandet av föreningen. Bland de första åtgärderna som vidtoggs var att bygga en damm för översomring av fiskyngel.

Dammen byggdes i anslutning till Kinnekulle med helt ideella medel och arbetsinsatser. Det fanns medlemmar som

arbetade både tio och tjugotimmar och ibland kanske mer med att bygga dammen. Vatten fick den från diket från Flögmyren den årstid det fanns vatten i diket. Annars fick man pumpa upp vatten från sjön med hjälp av en begagnad pump som inköpts.

Man köpte in yngel på våren och släppte ut dem i sjön på hösten. För att finansiera rulljansen förutom någon hundralapp som fick av Hushållnings-sällskapet och medlemsavgifter anordnades varje sommar en fiskarfest.

Platsen var hos Torsten Westerholm, numera Torstens dotter Gunnel. Tidpunkten var en härlig sommarsöndag. Festfixare första åren var tandläkarparen Wik och Lundin. Förnöjelserna var förutom lekar för barnen, fotbollsmatch mellan damer och herrar, roddtävlingar med två heat från Torstens

om andra priset, för Helge lade alltid likt Magdalena Forsberg första platsen varje år. Det hela inramades av pilkastning, skjutbana, tombola samt försäljning av läsk och korv.

Nästkommande lördagskväll samlades man till dans på logen och åt surströmming och hade gemytligt. Det hela gav bra klirr i kassan och nästan varje familj hade vänner och bekanta med sig, så då var det fest i Häggsjö!

Dansen och supén den fortsatte ju faktiskt tills för några år sedan och det kanske är något som skulle kunna fortsätta.

Pengar behövdes förutom till gäddyngel också till inköp av bl a gös som på fiskeriintendentens inrådan släpptes i sjön. Man gjorde även försök med sik och laxöring. Det hela visade sig vara ett raffinerat



sätt att kasta pengar i sjön för inget av projekten visade sig ge några resultat med undantag av gäddplanteringen.

En tid att minnas var kräftfisket.

Varje år

en fredagsnatt i augusti var

(Forts. på sidan 9)

tvättstuga runt torstenen och tillbaka. Deltagarna kämpade

I backspegeln... forts

sjön en mötesplats för föreningens medlemmar. Då fiskades det kräftor. Varje medlem fick fiska med tio burar. Några gick samman för att på lördagskvällen tillsammans avnjuta läckerheterna. Kräftor har funnits i sjön från sekelskiftet när en släkting till Åvike bruks ägare, Hejgensköld, bodde i Häggsjö. Det sades att han tog upp kräftor från Åvikeån för att släppa dem i Häggsjön.

En andra inplantering gjordes av konsul Skjönning på 1930-talet. Ingen annan än de nämnda fiskade några kräftor så de hade gott om tid att föröka sig. Men det plötsliga intresset av kräftfångst gjorde att beståndet minskade. För den skull planterades varje år i stort sett samma antal som togs upp, men säg den glädje som varar beständigt! I början av 1960-talet invaderades sjön av mink som med hjälp av den ökade gäddstammen på några år decimerade kräftbeståndet så till den grad att det inte blev meningsfullt att fiska längre. En händelse i samband med kräftfisket skall jag berätta.

Två markägare från Antjärn brukade varje år utnyttja sina rättigheter. Burarna placerades utanför Slammersjöberget och tiden mellan vittj-

ningarna tillbringades på Storholmen. Tidigare hade även två ynglingar varit tillsammans med de språkföra och lite originella herrarna men nu hade de vuxit upp och fått andra intressen. Den här fredagskvällen hade de varit på Statt i Härnösand där de frågade källarmästaren om det var möjligt att få köpa en kokt hummer för att ta med sig hem. Det gick bra. När de kom hem rodde de ut till Antjärnsbornas burar och lade hummerna i en av dem som låg utanför Slammersjöberget som ligger på SCA-området och vid den här tiden diskuterades giftet hormoslyr livligt i pressen. Fram på natten när det var tid för vittjning och gubbarna väl styrkta och i god form kom till den aktuella burens kunde man över Häggsjöns mörka vatten höra en bekant stämma: - "Ha'ru sett på själva faen, dom ha sprutt de jäv'lan. De ä de henne förbannade bolage. Jag såg flygmaskinshelvet i somras. Hä' tebaks faenstyge, här kan vi inte vara. Nu far vi hem..." Det hela fick sin förklaring när pojarna gav sig till känna och ett hjärtligt och gott skratt förkunnade att friden var återställd.

I slutet av 1980-talet när fiskevårdsområdet bildades blev

vår fiskevårdsförening omyn- digförklarad (!!!). En konsulent från Hushållningssällskapet som tidigare hållit oss om ryggen kom ut till ett av våra möten och förklarade att vi inte längre hade något att göra med fisket i vår sjö. Till råga på allt skickade han en räkning för tiden och resan i samband med delgivningen. Goda råd var ju dyra men man lade till ordet intresseförening till det ursprungliga namnet och på det viset kom föreningen att fortsätta. När det sedan efter något år visade sig möjligt att arrendera sjön för medlemmarnas räkning var allt frid och fröjd igen.

Tjernobykatakastrofen tog på en enda gång bort meningsfullheten med fiskevården men ingenting kan ju förta lyckan av att se ett flöte försvinna under vattenytan eller höra slirbromsen på kastpö- rullen ge ifrån sig sitt karaktäristiska ljud. Så visst ska vi vara rädd om vår förening och hoppas på att den ska fortsätta att verka ännu många år, att bequerelen ska fortsätta att minska, så att hela familjen med gott samvete kan avnjuta den omtalade Häggsjögäddan.

/NEW

Skall Du snickra på stugan i sommar ? Kolla först med Din lokala leverantör av trävaror

**Sågade o hyvlade
Trävaror
till bra priser**

Varför åka över ån efter vat-
ten ? Jag har mycket av det
Du vill ha till stugbygget i
sommar

/Sven Eriksson

Erikssons Träförädling
Säbro, Sörmark 6
871 93 HÄRNÖSAND
Tel: 0611-740 39
Mob: 0706- 75 76 17

Nöjespaviljongen ”Wilhelmsro” i Sjövik

Sven Waxins har en tradition att förvalta eftersom Sjövik mellan första och andra världskriget var något av ett centrum för nöjeslivet i Häggdånger med omnejd. I Pekka Larssons hus har allt ifrån danser med vilda slagsmål till städade logemöten tilldragit sig.

August Wilhelm Sjöstedt, född 1871 i Hässjö, son till NO Sjöstedt och Stina Brita Nordin, bodde på 1890-talet i Gåsnäs tillsammans med sin mor som var änka och torparrendator, och brodern Nils Johan född 1864. Som vuxen bodde under största delen av sin levnad i en egenhändig byggd stuga på Granön i Öjesjön. Stugan var originell så tillvida att en stor sten bildade en av väggarna. Sista tiden bodde han på Brunnegården i Stigsjö och dog i slutet på 1960-talet.

August Sjöstedt byggde först en dansbana i Sjövik och sedermera en paviljong där han drev danser och biograf. En ambulans biografmaskinist som hette Petterson från Hussjöby, åkte runt med egen utrustning och förevisade film. Detta var i slutet av 1920-talet. Eftersom man då inte hade elektricitet var det gas som gav ljus. Det var givetvis stumfilmer, och därför anlätades musiker som spelade till filmerna. Hjalmar Ålander från Kammartjärn på fiol och Ruben Norberg från Antjärn på dragspel spelade ofta till filmerna. Det var mest komiska filmer som t.ex. ”Fyrtornet och släpvagnen” som visades.

August var en utpräglad kvinno- och karl, och var nog lite fåfäng för han tog aldrig av sig mössan eftersom han var flintskallig. Han kallades för ”Tjärringtjyven” och

”Kox-August”.

Hans omsorg om det feminina släktet gick så långt att han såg till att hans honkatt fick en spång där hon kunde ta sig från ön till fastlandet när hon skulle ut på friarstråt. Med sig på Granön hade han en dam som stuck-



it från man och barn i Gåsnäs. Förutom denna fasta förbindelse hade han enligt skvallret flera andra förbindelser och var även far till ett och annat barn ute på bygden.

Det var många gånger August själv som spelade till dans. Han var en skicklig fiolspelare och man kände igen honom på att han spelade hela tiden utan avbrott mellan danserna. Han improviserade och den ena låten övergick i den andra.

Det kunde gå ”hett till” på de välbesökta danserna. August hade spant upp en ”bandfasthaga” runt paviljongen. Efter en tid fanns inga uppskjutande störor kvar vilket berodde på att de brytits av för att användas som tillhygge vid slagsmål. Historien går att Nore Westerholm som ofta var ordningsvakt vid danserna slet ut två bångar eftersom han var tvungen att ingripa så ofta. Någon skulle till och med ha fått sitt öra avskuret. Det fanns värstingar även då!

Efter ett antal år avtog verksam-

heten och paviljongen utnyttjades inte så mycket. Ibland hyrdes den ut till sommargäster över sommaren och blev även tillhåll för ett sällskap med tattare som gjorde trakten osäker. De var till slut var så många att de inte rymdes i paviljongen utan även bodde i riskojor runt omkring lokalen.

Familjerna Erik Westerholm, John Näslund och Petter Åstrand köpte då lokalen den 4 juni 1938 för 1 000 kr av Sjöstedt för att kunna avhyra tatterna men också för att det skulle bli en samlingsplats för nystartade logen Häggblomman. Därefter började alla byns ungdomar med en upprustning av lokalen. Man drog in elektricitet, höjde taket, målade och städade upp.

Logerna ”Hoppet” i Högsnäs och ”Häggblomman” i Häggsjö

I Högsnäs fanns logen ”Hoppet” med medlemmar från Häggsjö, Högsnäs, Krånge, Gnistring och Klappnäs. Hoppet hade ingen egen möteslokal utan hyrde paviljongen för sina möten. Det tyckte Häggsjömedlemmarna var väldigt bra eftersom de fick nära när de skulle på möte. Medlemmarna från Högsnäs, Gnistring, Gåsnäs mm, tyckte i stället att det var långt upp till paviljongen och särskilt på vintern då bruksvägen endast var hästplogad. Man började prata om att hitta en ny möteslokal. Vi är då framme på slutet av 1930-talet.

Helge Westerholm föreslog då att Häggsjömedlemmarna skulle ”separera” från Hoppet och starta en egen loge uppe i Häggsjö med paviljongen som träffpunkt. Erik Näslund kommenterade ”separationen” med: - ”Ja, men då måste vi ju ha en separa-

Nöjespaviljongen... forts

tor!”

Efter ”separationen” började Hoppet med Albin Öman, Högsnäs i spetsen se sig om efter en lokal för sin verksamhet. Man köpte ett gammalt hus och rev och satte upp det på gränsen mellan Ångermanland och Medelpad. Huset ställdes på Medelpadssidan vilket sades bero på att Hässjö inte tog ut någon nöjesskatt vilket man gjorde i Häggdånger. Stället fick namnet Gränsborg, men så många logemöten kom inte att hållas där.

Däremot ordnades danser och det gick dansbussar från Fagervik och Härnösand. Efter sista dansen brukade Albin Öman kliva upp på scenen och säga: - ”Näste lördag då äre TordRunes som spela, å då val’e ändå jävligare”. Albin Öman var likt Topsy Lindblom på Nalen allerstädes närvarande och hade ett vakande öga över allt och alla. När det blev damernas gick han ofta till någon av de mest dansanta flickorna och sade: - ”Ta å bju opp n’ Bertil, han bli så jävla fejen då”. Bertil var hans son och han var inte den flitigaste och mest stilfulle på dansgolvet.

Några började komma i bil till danserna och blev naturligtvis populära och de stuvade gärna in så många som det bara gick. Det var emellertid inte så noga om man hade körkort eller kanske bara var 16-17 år eller var styrkt av starka varor. Inte heller fordonen skulle ha gått igenom dagens besiktningar. Man berättar tex att passagerarna fick sitta och hålla i ficklampor när man skulle köra hem i mörkret eftersom det inte fanns något lyse som fungerade på bilen.

Den nystartade Häggblomman hade möten på lördagskvällar, ungefär två per månad. Man

hade lekaftnar, skidtävlingar, fotbollsmatcher, gångtävlingar, tävling i allmänbildning, man bjöd in andra loger och besökte själv andra loger. Man drog sig inte för att åka spark eller cykla till Stigsjö fram och tillbaka en lördagskväll. Vid ett tillfälle bjöd man in till gångtävling och sträckan var paviljongen – järnvägsstationen och tillbaka. Det blev dock en tvist eftersom den deltagare som vann sprang enligt de andra deltagarna. Man försökte utan framgång få honom att erkänna.

Skidtävlingarna avlöste varandra vintern igenom. Distansen var för det mesta runt en mil. Man tiggde ihop priser. När SM på skidor gick i Härnösand 1949 hade tävlingsledningen fått så många priser, så att Häggblomman fick överblivna pokaler och andra priser. De lo-



Häggsjöns fotbollslag
Stående från vänster: Henry Åstrand, Torsten Westerholm, Holvar Åstrand, Vincent Andersson
I mitten: Rune Lundin, Holger Åstrand, Helge Westerholm, Martin Westerholm, Holmfrid Åstrand, Ture Eriksson
Sittande: Ruben Nordlander, Sigvard Nordlander, Göte Westerholm, Bertil Näslund, Rune Eriksson

kala tävlingarna gjorde att många duktiga skidåkare ”upptäcktes” och gick vidare upp på distriktsnivå och en del ännu längre. Träningen var det inte så mycket med och inte vallningen heller. Rune Eriksson, son till Albin Eriksson var ofta den som kokade valla av bl a gamla gram-

mofonskivor och andra mer eller mindre hemliga ingredienser.

En söndag när man skulle åka en tävling vid Solbacka i Gådeå transporterade man sig med tåg från Gnistring till Fälle och åkte skidtävlingen. Därefter tog man tåget hem igen för att byta om och åkte sedan tillbaka på kvällen igen för att vara med vid prisutdelningen med efterföljande dans. Det var nästan måndagsmorgon innan man kom hem igen!

Kabaréer och basarer hade man många. Där uppträdde bl a ett ”traskapell”. Ture Eriksson och Martin Westerholm spelade munspel, Helge Westerholm spelade bjällerkrans och Torsten Westerholm spelade ”luftbas” på en bakfjäl. Namnet på traskapellet var ”Hi hojs”. Repertoaren var i stort sett en låt men man presenterade den på olika sätt och tog sig på så sätt genom spelningen.

Vid invigningen av lokalen var Torsten Westerholm solist i kapellet och sjöng en sång tillägnad lokalen som hette ”På Wilhelmsro”. Det var skillingtrycket ”På Djurgårdslätten” med lite förändrad text.

Anledningen till att namnet blev Wilhelmsro berodde på att August Sjöstedt som byggt lokalen också hette Wilhelm. Alla tillställningar och kabaréer utformades av logemedlemmarna själva. Kanske man köpte någon sketch från Vindarnas förlag, men för övrigt var det eget material. Festligheterna annonserades i dagspressen och inträdet kunde vara 2,50 kr. Den största utgiften var om man anlätte en orkester, för övrigt var alla insatser ideella. På somrarna när det börjat komma somargäster blev besökarna flera och med det ökade också intäk-

(Forts. på sidan 12)

Nöjespaviljongen... forts

(Forts. från sidan 11)
terna.

Sånglekar var något av en ersättning för dans och man hade även besök av speciella instruktörer som lärde ut olika sånglekar. Det låg lite underförstått att man inte skulle ha vanlig dans inom NTO, vilket logen "Hoppet" inte samtyckte till och detta var också en av anledningarna till "separationen" från de mer besjälade Häggsjöungdomarna.

Sånglekar och folkdans var till och med så vedertaget och vanligt att det fanns instruktörer



Medlemmar ur logen Häggblomman

som åkte runt bland föreningar och loger och lärde ut sånglekar. Många i Häggdånger kommer

ihåg Carola Persson som en mycket duktig instruktör.

På vintern åkte man spark eller skidor. Bruksvägen var inte motorplogad på den tiden och när det blev vår var vägen bara lervälling. Bilar kunde bara ta sig till Häggsjö på sommaren

I slutet av 1940-talet flyttade Häggblomman sin verksamhet till Bygdegården och efter några år såldes paviljongen och blev sommarbostad.

Upptecknat efter intervjuer med Martin W, Nils-Erik W. och gamla handlingar av

/BW

Högsnäsfröjd

"Tråkigheten på landsbygden" den tycks då vara ett okänt begrepp åtminstone i Häggdånger. Hör bara vad sig i Häggdånger tilldragit!

Har ni hört vilka nöjen i Högsnäs vi har, här finns inte nåt av tråkigheter kvar
Det var några som "ordnat" med en större "skräll" å tjo, va det blev livat i Sjövika en kväll.

Snart återstod det bara att skaffa speleman, dom ringde en gosse som spelekonsten kan,
Men genast kom hans mamma till luren å sa, tio kronor skall pojken ha om han ska dragspele dra bort i Sjövika i kväll.

Var vår dam bjöd vi armen å till Sjövika vi gick potatis och surströmming där vi fick,
Ja, den doften stod så tjock så vi nästan kunde se'n och kvickheterna riktigt över borden ven

Både Nore och Valle hade ett hiskeligt sjå de va dom som skulle för serveringen stå
Emellan borden åla Nore med en potatis-kastrull å truga å bjöd för artighetens skull.

För några gick det trögt med surströmmingsrätten då dyrka dom mera den medhavda "skvätten"

Tore å kompis underhöll oss med sång
allt från Nidälven, Gubben Noak å Kalle på spång

Sen stuva dom undan både bänkar, bord å tras-
matta till dragspelets toner de fröjdar hela natta
När Rubin hoppa schottis lade han lille Nestor under armen Erke stämde opp nåt, de likna blomsterarian ur Carmen

Ja somliga dansa, å somliga såg på
men en del smög ut bakom knuten, och då
I både polka å vals for Jonas som en snurra
bort i köket vakta Henry o Valle kaffehurra

Medan vi vila oss från att omkring på golvet
hoppa till allmän munterhet tävla två att lapa
blåbärssoppa

Ja den natten, den natten blev för Högsnäs stora
skrällen för tjo va det var livat i Sjövika den kvällen

- - - - -

(Dikten var införd i Västernorrlands Allehanda någon gång på 1930-talet och troligen skriven av Tyra Öström som bodde i Högsnäs)

PS Man hade boxarhandskar på sig när man tävlade i att äta blåbärssoppa DS

Adventsgranen och flaggstångsknoppen

En av traditionerna som vi håller på, är att det skall vara en gran ute på gården när det närmar sig advent och julmånaden december. Så skulle det bli även till jul i fjol. Sagt och gjort.. Jag gick ut i skogen och letade mej en fin gran som skulle placeras ute på gården för att lysa upp i decembermörkret.

Granens placering har alltid varit vid flaggstången. Runt flaggstången är det en blomrabatt som jag spettar ett hål i för att få ett fäste för granstammen. Granen monterades efter alla konstens regler även i år, stående och fäst i flaggstången med en liten träribba. När detta var gjort, monterades ljusen på grenarna. Elkabeln som förser denna ljuskälla uti vintermörkret med ström plockades fram från vindskammaren och sattes på plats mellan huset och flaggstången, d.v.s. den knöts fast i balkongräcket på den övre våningen och flaggstången på gårdsplanen som vi brukar göra med detta arrangemang.

Allt var klart och jag tog mej en sista koll och titt på att allt satt som det skulle innan jag gick in och stack elkontakten i väggen. Kan ni tänka er.... Det funkade även i år. Är det inte så när man har haft ljusslingan undanlagd i ett år, att det nästan alltid är ett eller flera ljus som inte vill hänga med när man skall kolla om dom fungerar, men icke, här var det fullt "ös" på alla ljusen. Skönt, då slapp man att klatra med detta.

När jag står där ute på gårdsplanen och "beundrar" mitt monteringsarbete med gran och elkabel, kommer min svåger och hans svåger körandes lastbil med lyftkranen i högläge. I denna kran hängde granngårdssuggan som hade fått sätta livet till för att bli julmat. Denna sugga var or-



Illustr. C Nordieng

dentligt matad, för jag har då aldrig sett större gris, varken levande eller slaktad. Dom kom att köra över vår gårdsplan för att där var det lättast att ta sig fram eftersom det var jättehalt efter en natts regnande. Inte tänkte varken dom eller jag på att det nyss var en elkabel spänd tvärs över gårdsplanen och vägen. Kranen var lite, bara lite för högt ställd, men det räckte. Det hakade med andra ord fast med kranen i kabeln som spändes som en fjolsträng. En rejäl busvissling gjorde herrarna varse om att något höll på att hända, men det som jag befarade skulle hända hade redan hänt om man säger så. Lastbilen gled så behändigt på halkan ner mot lobryggan

där suggan skulle lastas av. Jag han tänka en hel del innan elkabeln gick av. Inte kunde jag i min vildaste fantasi tro att en kabel med tre trådar i kunde vara så elastisk.

Jag han se att flaggstången böjdes likt en pilbåge, sen tänkte jag, måtte balkongräcket sitta ordentligt fastmonterat i huset. Sen gick allt ganska fort. När elkabeln gick av snärtade det likt ett piskrapp. Ljudet när flaggstången rätade upp sig var som när man släpper av en vidja som är böjd. Det blev en jäkla effekt vill jag lova. Jag måste ha sett ut som en fågelholk i ansiktet. Tur att det var lite halvmörkt ute. Sen kom det som sitter längst upp på stången farande i lodrätt riktning. **DET VAR FLAGGSTÅNGSKNOPPEN...**

Det sa tjoff i backen c:a 2 meter från mej. Hade inte en tanke på att denna en-kilos klump skulle kunna komma farande. Hade jag fått den på mig och det hade tagit olyckligt så skulle inte denna berättelse kunnat återges i skriven form.

Detta låter som en berättelse ur Emil i Lönneberga, men det är dramatik på hög nivå i lilla Häggsjö.

Så kan det gå ibland. Vi som var inblandade i detta skratade ganska gott åt äventyret i alla fall, samt tog det från den humoristiska sidan.

/C.N

Namn o Nytt - Familjesidan

Kalendariet – Vad händer och när?

- Janne Vängmanteater: 28/6 kl. 19, 29/6 kl. 14 och 30/6 kl. 14
- 23 / 6 Sommarcafé i Barsviken öppnar för säsongen. Öppet 12 - 15
Även söndagarna 30/6, 7/7 och lördag 13/7 kl. 12:00 - 15:00
- 10 / 7 Torpkväll på Janne Vängman m. Ulrika Bodén, kl. 19
- 13 / 7 **Slått'ans-bal** på Häggdångers Bygdegård kl. 20:30
- 14 / 7 Sommarsöndag i Barsviken kl. 11
- 17 / 7 Torpkväll Janne V med Lars T. Johansson, kl. 19:00
- 14 / 7 **Årsmötet på Storholmen, kl 11:30**
- 24 / 7 Torpkväll på Janne Vängmans m. Graninge Durspelmän
- 27 / 7 Auktion Janne V. torpet kl 11:00. Visning fr kl 10:00
- 27 / 7 Barsviksdagen "Somarmarknad"
- Juli Birgitta's bagarstuga i Dalund – torsdagar i juli kl 12 - 20
- 5 / 10 Bygdegårdens dag med middag och dans på kvällen
- 7 / 12 Årets julmarknad på Bygdegården

Rätt lösning på krysset nr 4, år 2001

Grattis till **Curt Johansson** i Sjö som lämnat in den först öppnade rätta lösningen med alla knepiga ord på rätt plats.



Edit's Födelsedagssoppa

Som serverades på hennes 90-årsfest

Ingredienser för 4-5 personer.

- 2 Fiskbuljongtärningar
- 3 dl vitt vin
- 3 dl grädde
- 6 dl vatten
- 1 msk Curry
- 1 msk Timjan
- 1 msk Dragon
- 2 påsar saffran
- 1 färsk selleri (hackad)
- 1 röd och grön paprika
- 1 purjolök
- 1 burk krossade tomater
- 500 gr Lax eller torsk
- Räkor

Tillagning:

Fräs grönsakerna och kryddorna i smör.
Slå på tomaterna och vinet

och låt koka i några minuter. Häll i vattnet och buljongtärningarna och låt koka i 15 min. Red av med 2 msk. Mjöl utrört i vatten. Koka i 5 min. Lägg ner den tärnade fisken och låt sjuda lugnt i 4-5 min. Tillsätt grädden och låt sjuda upp under omrörning.

Servering:

Lägg några skalade räkor i botten på sopptallriken. Häll upp soppan över räkorna.

Tillsätt en stor klick Aioli (majonäs med pressad vitlök). Garnera med musslor och servera gärna med nybakat vitt bröd.
/GN

Häggsjö-loppan

Önskas:

Sekelskiftesmöbler, spännande byggnadstillbehör, smiden m.m. Leksaker före 70-tal
Ring 0611-606 33

Erbjudes:

Böcker, över 400 titlar
Branting, Fogelström, Mårtensson, Mankell, Christie, Doyle m.fl
För katalog ring 0611-740 77

MB Compact och 123-delar samt div. övriga MB-delar säljes.
Ring Bill, 0705-93 83 73

Trädfällning på tomten ? Ring Kjell-Erik på 0611-770 23

Maj-Lis rabarberkaka

- 400 g rabarber skuren i småbitar
- 2 ägg
- 1 ½ dl socker
- 1 ½ dl vetemjöl
- 1 dl pärlsocker
- 50 g kallt smör



Värm ugnen till 175 grader
Vispa ägg och socker pösigt.
Blanda i mjölet och häll smeten i smord rund form (ca 22 cm).
Fördela rabarberbitarna över smeten. Hyvla smöret över hela kakan och strö på pärlsockret. Servera med glass, vispgrädde och/eller vaniljsås

Rabarber odlades redan under 1600-talet, som medicinalväxt. Odlingen av rabarber till föda anses ha börjat först under 1800-talet och redan 1806 omtalar Retzius i sin bok *Försök til en Flora Oeconomica Sveciae* att rabarber odlas som köksväxt. Bladskriften är ätliga och används bl.a. till desserter, sylt och saft. Späda blad bl.a. till stuvning, bladskrift till soppor och unga skott kokades och serverades med gräddsås. Bladskriften innehåller äppelsyra vilken inte är skadlig för människan. Bladskriften däremot innehåller oxalsyra vilken är giftig i större

Lokala krysset 5 - något att bita i för de bitna...

		1	2		3	4	5	6	7		8		9	10		11	12
	13			14							15					16	
	17									18			19		20		
21						22						23					
24				25		26			27								
28			29		30			31					32				
33		34		35		36	37			38	39					40	
	41		42			43							44				45
46					47						48		49			50	
		51													52		
53	54					55				56				57		58	59
60								61	62				63				
64			65	66				67				68	69				
70		71				72						73					
74					75		76									77	
78			79			80		81				82	83			84	
85		86		87				88				89				90	
	91				92						GW	93					

Vågrätt:

- 1 Den äldre
- 3 Där finns kort
- 9 Volym
- 13 Grubbla
- 15 Namn på kung
- 16 Är grön
- 17 Där höll NTO till
- 19 Kastrera
- 21 Matsedel
- 22 Sirén
- 23 Körsbär
- 24 Fotbollslag
- 26 Träribba
- 27 Kan Persson stå i
- 28 Försäkrans
- 29 Skrud
- 31 Vända
- 32 Uppmaning
- 33 Skyl
- 35 Där finns vatten
- 41 Stuvning
- 43 Kan vara tre
- 44 Sådde split
- 46 Snyltgäster
- 48 Tuktar
- 50 Finns en stor

51 Ränker

- 53 Skälla
- 55 Gnagare
- 56 Främmande
- 60 Flyger
- 61 Kan man vara med tuppen
- 63 Kroppsdel
- 64 Man med IK
- 65 Ort
- 68 Blir tvätt i tumlare
- 70 Tonsättare
- 72 Fjärlil
- 73 Läggs ihop
- 74 Välputsade
- 76 Härsida
- 77 Bokdel
- 78 Är kall
- 79 Stjärna
- 81 Ett -- tre
- 82 Är sirap
- 84 Dricks
- 85 Utslag
- 87 På lastbil
- 90 Sak
- 91 Har det mesta
- 92 Sovtid
- 93 Bra för magen

Lodrätt:

- 1 Sprygel
- 2 Lustspel
- 3 Led
- 4 Flottyr
- 5 Hypotes
- 6 Galt
- 7 Småsak
- 8 Kägla
- 9 Gillar barn
- 10 Besserwisser
- 11 Kåsör
- 12 Smälla
- 13 Förpläga
- 14 22 bokstaven
- 18 Bakström
- 20 Folkslag
- 21 Sjö
- 23 Är söt
- 25 Stadiga
- 30 Brom
- 31 Det avgörs sist
- 34 Röta
- 36 Tilltro
- 37 Stad i asien
- 38 Antimon
- 39 Förädla

40 Flit

- 42 Ort i Belgien
- 45 Kärl
- 46 Måsta passa
- 47 Iridium
- 49 Harmoni
- 52 Är gröna
- 54 Väsendet
- 56 Passar till sill
- 57 Cell
- 58 Spindel
- 59 Bedövning
- 62 Jesu klippta
- 65 Gränslinje
- 66 Samling
- 67 Tidrymd
- 69 Lång resa
- 71 Äga
- 75 Den kommer med posten
- 80 Goja
- 83 Var musikalisk
- 86 Träd
- 88 Karl Thor
- 89 Itu
- 90 Hjälporganisation

Lösningen skickas till:
 Redaktionen c/o Kurt Eriksson
 Box 180
 178 23 EKERÖ

Rätt lösning medför hedersomnämning i nästa nummer och ev. pris.
 Glöm inte ange Din adress.

Namn:
 Adr:
 Postnr: Ort



Ordförande: **Kurt Eriksson**
Adress: Oxbergsv.7
178 32 EKERÖ
Tfn: 0708-66 66 07, 0611-771 24
Sekreterare: **Kjell-Erik Näslund**
Adress: Häggdånger, Häggsjö 46
871 91 Härnösand
Tfn: 0611-770 23
Kassör: **Marianne Wassberg**
Adress: V:a Ringvägen 106
871 42 Härnösand
Tfn: 0611-167 56 / 0611-770 60

Häggsjöns Varjehanda
Redaktionen c/o Kurt Eriksson
Box 180
178 23 EKERÖ
Tfn: 0708-66 66 07
Fax: 0708-66 66 08
E-post: Info@qrt.se

Vi finns på nätet!
<http://www.qrt.se/haggsjo>
<http://www.qrt.se>
<http://www.qrt.se/haggdanger>

Häggsjöns Intresse- och Fiskevårdsförening

Föreningen grundades 1948 för att tillvarata fiskerättsinnehavarnas intressen och för att på bästa sätt främja och utveckla fisket och fiskevården för dåtida och framtida generationer vid Häggsjön.

Föreningen har efter ombildningen 1990 utvidgats till att bli en intresseförening för samtliga medlemmar som bor och verkar kring Häggsjön och har intresse i sjöns välmåga.

”För Häggsjön, genom tiderna”

Glöm ej inför nästa nummer:

- Ditt förslag / bidrag till innehåll
- Dina frågor, undringar om bygden m.m
- Köp o Sälj på Häggsjö-loppan
- Ditt företags sponsor-annonser

Vi vill gärna ha Dina synpunkter på Häggsjöns Varjehanda

Detta är vårt andra nummer av Häggsjöns Varjehanda och inför ev. fortsatta nummer skulle vi gärna vilja ha Din åsikt om denna form för information om gamla och nya tider samt händelser runt Häggsjön.

Vad tycker Du om detta nummer av Häggsjöns Varjehanda ?

- Mycket bra, önskar läsa fler
 Det är OK, varken bra eller dåligt
 Tycker inte att denna form av

Vad vill Du att Häggsjöns Varjehanda skall innehålla ?

- Mer om gamla tider och de som
 Gammalt och nytt, Gärna
 Aktuella frågor som: Vad händer

Hur ofta skulle Du vilja läsa Häggsjöns Varjehanda ?

- En gång per år
 När ny information av intresse för
 Aldrig mer, det räcker med detta

Är Du själv beredd att bidra med material och inlägg till Häggsjöns Varjehanda ?

- Gärna, har material för nästa
 Inte för närvarande, kanske senare
 Nej, läser helst vad andra skriver

Kommentarer (skriv gärna mer på ett extra papper):

Namn _____

Adress _____

E-post: _____

Telefon _____

Skicka Din åsikt till:

Redaktionen c/o Kurt Eriksson
Box 180
178 23 EKERÖ

PS Även om Du inte besvarar frågorna, så önskar vi att Du hjälper oss att uppdatera medlemsregistret genom att skicka in namn, adress, tel.nr (hem o till stugan) samt e-post-adress för er som har sådan.